

BIOETIKA												
Kratica	MT05/8			ISVU šifra	95522							
Vrsta	Predavanja (3 sata tjedno)											
Razina	Srednja											
Godina	IV.	Semestar	ljetni (VIII.)									
ECTS	3 ECTS boda											
Nastavnik	Izv. prof. dr. sc. Suzana Vuletić											
Cilj ili svrha kolegija	Stjecanje osnovnih znanja o bioetičkim pitanjima; njihovo sagledavanje u svjetlu kršćanske vjere te osposobljavanje za kritičko prosudjivanje modernih bioetičkih stavova.											
Preduvjeti za upis	Osnovno poznavanje: filozofije, etike, teološke antropologije, moralne teologije											
Ishodi učenja	Nakon uspješno završenog kolegija student će moći: 1. Utjecati na kritičko prosudjivanje biomedicinskih dilema koje graniče s moralno-bioetičkom dozvoljenošću, te time zahtijevaju doprinos i poticaj za odgovornošću. 2. Procjeniti i integrirati različite pluralističke etičke postavke kako bi bili ospozobljeni valorizacijski argumentirati različita ideološka stremljenja na bioetičkom području. 3. Pozitivno vrjednovati plemenite tendencije suvremenih biomedicinskih ostvarenja koje se razvijaju u skladu s ispravnim bioetičkim postavkama. 4. Religiozno-bioetičkim osvrtom na postignuća suvremene biomedicine, raspoznati istinu o vrijednosti, dostojanstvu i svetosti ljudskog života.											
Povezanost ishoda učenja, nastavnih metoda i ocjenjivanja	Nastavna aktivnost	ECTS	Ishod učenja	Aktivnost studenata	Metode procjenjivanja	Bodovi						
	Pohađanje predavanja i aktivna uključenost	0,5	1-4	Prisutnost na nastavi uz aktivno sudjelovanje Razvijanje sposobnosti za rješavanje problema i donošenje odluka	Evidencija	10	20					
	Stjecanje stavova i uvjerenja			Preuzimanje etičke i društvene odgovornosti	Vrijednovanje, Argumentiranje Preispitivanje usvojenih stavova							
	Kontinuirana provjera znanja (pismeni kolokvij)	0,5	1-4	Priprema za pismeni ispit (pamćenje, razumijevanje, primjenjivanje)	Evaluacija Procjenivanje	10	20					
	Kontinuirana provjera znanja (usmeni kolokvij)	1	1-4	Priprema za usmeni ispit Stjecanje socijalnih i moralnih usmjerenja	Pismeni ispit Ocenjivanje	20	30					
Ukupno:	Završni ispit	1	1-4	Ponavljanje usvojenog gradiva Analiziranje i sintetiziranje činjenica kojima se stvara svijest o poznatim granicama područja učenja, te njihovo vrjednovanje	Usmeni ispit Vrijednovanje	20	30					
	Ukupno:	3				60	100					

Konzultacije	Kabinet br. 1, u dane održavanja predavanja uz prethodnu najavu mailom: suzanavuletic007@gmail.com .
Kompetencije koje se stječu	Sustavno uvođenje u bioetičku disciplinu s posebnim teološko-moralnim osrvtom na glavne bioetičke dileme povezane s moralnim/antropološkim/biološkim/pravnim statusom vrijednosti ljudskog života od začeća do smrti na osnovama interdisciplinarnog pristupa.
Sadržaj	<p>Velika prirodoznanstvena otkrića, posebno na polju biotehnologije i medicine, znatno utječu na poboljšanje kvalitete življena, zadovoljstva i zdravlja ljudi.</p> <p>Iako tradicionalno usmjerena da potpomaže ljudski život u trenucima njegove patnje i boli, suvremena biomedicina nastoji potpuno biotehnološki zagospodariti, isprogramirati i kontrolirati ljudski život.</p> <p>Tim dosezima i mogućnostima intervencija nad ljudskim bićem i njegovom okolinom, pobuđene su mnoge nade, ostvarene zapanjujuće učinkovitosti, ali i potaknuti brojni strahovi zasad nesagledivih posljedica, nuspojava i rizika, koji su ukazali na potrebu za moralno-bio-etičkom orijentacijom i preuzimanjem moralne odgovornosti.</p> <p><i>Bioetika</i> kao nova znanstvena disciplina sa svojim interdisciplinarnim pristupom želi dati odgovor na prijetnju od mogućeg samouništenja ili srozavanja čovjeka na predmet eksperimentiranja i manipuliranja. Stoga predavanja polaze od općih značajki, utemeljenosti i posebnosti bioetike kao znanosti, njezinog razvoja, pluralističkih modela, metoda, načela i principa. Potom se prelazi na sustavnu obradu temeljnih bioetičkih dilema koje susrećemo u biomedicinskoj kontroli ljudskog života: od prenatalnog stadija, preko svih razvojnih etapa ljudskog bića do terminalne faze života.</p> <p>Sva ova nabrojena dostignuća zahtijevaju moralno-bio/etička ograničenja, ukoliko nadilaze temeljne vrijednosti koje se moraju poštovati u promicanju i obrani svakog ljudskog života.</p> <p>Stoga, je potrebno isticati naglaske personalističke bioetike u svjetlu katoličke antropologije koja bi iznalazila nove putove »bioetičke medijacije» između vjere, znanosti i humanističke kulture.</p> <p style="text-align: center;">I. OPĆA BIOETIKA</p> <p class="list-item-l1">1.1. Bioetika kao znanstvena disciplina, definicija, epistemološki status, objekt bioetike</p> <p class="list-item-l1">1.2. Područja bioetičkih proučavanja</p> <p class="list-item-l1">1.3. Metode istraživanja bioetike</p> <p class="list-item-l1">1.4. Integrativna bioetika - multidisciplinarnost i pluriperspektivizam</p> <p class="list-item-l1">1.5. Povijesni razvoj bioetike</p> <p class="list-item-l1">1.6. Razvoj bioprava i temeljni bioetički dokumenti</p> <p class="list-item-l1">1.7. Bioetička povjerenstva i Bioetičke institucije u Vijeću Europe</p> <p class="list-item-l1">1.8. Etika u bioetici</p> <ul style="list-style-type: none"> 1.8.1. Sekularna/Laička bioetika <ul style="list-style-type: none"> 1.8.1.1. Pluralističke paradigmе 1.8.1.2. Individualizam / Subjektivizam 1.8.1.3. Relativizam 1.8.1.4. Liberalizam 1.8.1.5. Neokontraktualizam 1.8.1.6. Tehnološko-znanstveni model 1.8.1.7. Pragmatično-utilitaristički model 1.8.1.8. Bioetika načela ili Principalizam <ul style="list-style-type: none"> 1.8.1.8.1. Princip poštivanja autonomije 1.8.1.8.2. Princip dobročinstva 1.8.1.8.3. Princip neškodljivosti 1.8.1.8.4. Princip pravednosti 1.8.1.8.5. Kritika principalizma 1.8.1.9. Kazuistika kao alternativna paradigma načela 1.8.1.10. Etika vrlina 1.8.2. Sakralna/Katolička bioetika <ul style="list-style-type: none"> 1.8.2.1. Personalistički model 1.8.2.2. Načela personalističke etike <p class="list-item-l1">1.9. Dostojanstvo ljudske osobe</p> <ul style="list-style-type: none"> 1.9.1. Filozofsko poimanje dostojanstva <ul style="list-style-type: none"> 1.9.1.1. Ljudsko dostojanstvo: grčko poimanje 1.9.1.2. Dostojanstvo osobe: rimsko poimanje 1.9.1.3. Dostojanstvo ljudske osobe u renesansi 1.9.1.4. Rađanje moderne ili laičke concepcije dostojanstva 1.9.1.5. Nove tendencije post-humanističkog poimanja dostojanstva ljudske osobe 1.9.2. Teološki pristup poimanju dostojanstva ljudske osobe <ul style="list-style-type: none"> 1.9.2.1. Dostojanstvo osobe: vlastitost antropologije kršćanske inspiracije 1.9.2.2. Dostojanstvo ljudske osobe u dokumentima Crkve 1.9.2.3. Neotudivo dostojanstvo svake ljudske osobe <p class="list-item-l1">1.10. Sukob kliničke kvalitete i svetosti života</p> <p class="list-item-l1">1.11. Tehnicizam biomedicinske znanosti = biotehnologija</p> <p class="list-item-l1">1.12. Pravna mogućnost liječničkog priziva/objekcije savjesti</p> <p style="text-align: center;">II. PRIMJENJENA BIOETIKA</p> <p class="list-item-l1">2.1. Ljudska spolnost</p> <ul style="list-style-type: none"> 2.1.1. Kvalifikacija spolnosti i predbračnih odnosa u permisivnom ozračju suvremene kulture

	<p>2.1.2. Hipogenitalizacija spolnosti 2.1.3. Banaliziranje spolnosti kroz depersonalizaciju ljubavi 2.1.4. Vrijednosna usmjerena spolnog odgoja</p> <ul style="list-style-type: none"> <i>2.1.4.1. Fenomenološko-antropološki vid spolnosti</i> <i>2.1.4.2. Ispravno dimenzioniranje spolnosti kroz prizmu personalističke norme i integracijske ljubavi</i> <i>2.1.4.3. Moralni imperativi spolnog odgoja</i> <p>2.2. Suvremeni izazovi bračnoj plodnosti i planiranju obitelji</p> <p>2.2.1. Metode regulacije prokreacije</p> <ul style="list-style-type: none"> <i>2.2.1.1. Nedopuštena sredstva</i> <i>2.2.1.1.1. Ritam metode</i> <i>2.2.1.1.2. Simpto-termalne metode</i> <i>2.2.1.1.3. Billingsova metoda</i> <i>2.2.1.1.4. Sustav skrbi o plodnosti FertilityCare</i> <i>2.2.1.1.5. NaPro tehnologija</i> <p>2.2.2. Moralna evaluacija odabranih sredstava za regulaciju bračne plodnosti</p> <p>2.2.3. Regulacija bračnih sjedinjenja pod imperativom “odgovornog roditeljstva”</p> <p>2.3. Kontracepcija, intercepcija, kontragestacija, sterilizacija, kastracija</p> <p>2.3.1. Odnos ljubavi i plodnosti</p> <p>2.3.2. Sredstva za regulaciju bračne plodnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> <i>2.3.2.1. Farmakološki abortus</i> <i>2.3.2.1.1. Kontraceptivi</i> <i>2.3.2.1.2. Interceptivi</i> <i>2.3.2.1.3. Kontragestativi</i> <ul style="list-style-type: none"> <i>2.3.2.2. Sterilizacija</i> <i>2.3.3. Posljedice, nuspojave i rizici upotreba kontracepcije</i> <i>2.3.3.1. Fizičke posljedice</i> <i>2.3.3.2. Psihičke posljedice</i> <i>2.3.3.3. Socijalno-društvene posljedice</i> <i>2.3.3.4. Moralne posljedice</i> <p>2.3.4. Bioetička procjena primjene kontraceptiva, interceptiva i kontragestativa</p> <p>2.4. Pobačaj kao medicinski, psihološki, bračni, bioetički i moralni problem</p> <p>2.4.1. Klasifikacija, tehnike i medicinski aspekti pobačaja</p> <p>2.4.2. Rizici i komplikacije pobačaja</p> <p>2.4.3. Statistički i demografski podaci pobačaja</p> <p>2.4.4. Zakonske odredbe i indikacije za prekid trudnoće</p> <p>2.4.5. Centri za pomoć životu</p> <p>2.4.6. Antropološko-teološki vidovi ljudskog života i rađanja</p> <p>2.5. Pred misterijem nastanka života</p> <p>2.5.1. Prokreacija i embriološki razvoj</p> <p>2.5.2. Teorije embriološke animacije</p> <p>2.5.3. Teorije progresivne humanizacije</p> <ul style="list-style-type: none"> <i>2.5.3.1.1. Teorija prema kojoj oplodnjom nastaje ljudska osoba</i> <i>2.5.3.1.2. Teza progresivne humanizacije</i> <i>2.5.3.1.3. Teorija prema kojoj preembrij nije ljudsko biće</i> <i>2.5.3.1.4. Teorija o blizanačkoj tvorbi</i> <i>2.5.3.1.5. Teorija o implantaciji kao početku života individualnog ljudskog bića</i> <i>2.5.3.1.6. Teorija o odsutnosti živčanih i moždanih funkcija</i> <i>2.5.3.1.7. Trenutak rođenja kao početak individualnog ljudskog života</i> <p>2.5.4. Status ljudskog embrija</p> <p>2.5.5. Ne/etičnost eksperimentiranja sa humanim-embriološkim materijalom</p> <p>2.5.6. Stav crkvenog Učiteljstva o poštivanju ljudskog bića od začeća</p> <p>2.6. Kliničko i farmakološko istraživanje nad ljudima</p> <p>2.6.1. Elementarni pojmovi kliničkog istraživanja</p> <p>2.6.2. Povijesni tijek istraživanja</p> <p>2.6.3. Bioetička prosudba istraživanja</p> <p>2.7. Molekularna genetika i Genetički inženjering</p> <p>2.7.1. Molekularna genetika</p> <p>2.7.2. Genetički inženjering</p> <p>2.7.3. Genetički inženjering i polja primjene</p> <ul style="list-style-type: none"> <i>2.7.3.1. Bijeli genetički inženjering</i> <i>2.7.3.2. Zeleni genetički inženjering</i> <i>2.7.3.3. Crveni genetički inženjering</i> <p>2.7.4. Bioetički sud genetičkog inženjeringa</p>
--	---

	<p>2.7.5. Pravno-bioetička regulacija genetičkog inženjeringa</p> <p>2.8. Eugenika i alteracijski inženjering</p> <ul style="list-style-type: none"> 2.8.1. Stara eugenika 2.8.2. Suvremeni oblici eugeničke alteracije <ul style="list-style-type: none"> 2.8.2.1. <i>Eugenička genotipska selekcija</i> 2.8.2.2. <i>Eugenička germinalna selekcija</i> 2.8.2.3. <i>Eugenička modifikacija genetičke informacije</i> 2.8.3. Moralno-bioetička prosudba tehnika suvremene eugenike <p>2.9. Kloniranje</p> <ul style="list-style-type: none"> 2.9.1. Biomedicinske datosti kloniranja 2.9.2. Povijesni napredak kloniranja 2.9.3. Tehnike kloniranja 2.9.4. Bioetička prosudba legitimnih i diskutabilnih kloniranja 2.9.6. Pravna standardizacija bioetičke prosudbe kloniranja <p>2.10. Istraživanja nad matičnim stanicama</p> <ul style="list-style-type: none"> 2.10.1. Biomedicinsko predstavljanje matičnih stanica 2.10.2. Tehnike zadobivanja i izvori matičnih stanica <ul style="list-style-type: none"> 2.10.2.1. <i>Matične stanice odraslog organizma</i> 2.10.2.2. <i>Embrionalne matične stanice</i> 2.10.3. Bioetička prosudba dobivanja i uporabe matičnih stanica 2.10.4. Zakonodavstveni okviri uporabe matičnih stanica 2.10.5. Čuvanje matičnih stanica <p>2.11. Medicinski (pot)pomognuta oplodnja</p> <ul style="list-style-type: none"> 2.11.1. Uzroci i dijagnoza neplodnosti 2.11.2. Tehnike medicinski potpomognute/umjetne oplodnje 2.11.3. Rizici-propusti-manipulacije reproduktivnih tehnika 2.11.4. Stav zakonodavstva o medicinski asistiranim oplodnjama 2.11.5. Bioetički problem vezani uz umjetnu oplodnju 2.11.6. Moralni zahtjev bračnog personalizma humane prokreacije <p>2.12. Prenatalna i predimplantacijska dijagnostika</p> <ul style="list-style-type: none"> 2.12.1. Genetski <i>screening</i> i genetsko savjetovanje 2.12.2. Neinvazivne tehnike prenatalne dijagnostike <ul style="list-style-type: none"> 2.12.2.1. <i>Ultrazvuk</i> 2.12.2.2. <i>Dvo/tro/četvero-dimenzionalna sonografija</i> 2.12.2.3. <i>Prenatalni screening trostruki testovi</i> 2.12.3. Invazivne tehnike prenatalne dijagnostike <ul style="list-style-type: none"> 2.12.3.1. <i>Amniocenteza</i> 2.12.3.2. <i>Embrioskopija</i> 2.12.3.3. <i>Kordocinteza</i> 2.12.3.4. <i>Fetoskopija</i> 2.12.3.5. <i>Placentografija</i> 2.12.4. Terapeutска narav prenatalne dijagnostike <ul style="list-style-type: none"> 2.12.4.1. <i>Analiza gena</i> 2.12.4.2. <i>Neonatalna/Fetalna terapija</i> 2.12.4.3. <i>Genetska terapija</i> 2.12.5. Ne/prihvatljiva rješenja utvrđenih genskih anomalija i malformacija fetusa <ul style="list-style-type: none"> 2.12.5.1. <i>Genetička manipulacija</i> 2.12.5.2. <i>Genotipska selekcija</i> 2.12.5.3. <i>Medicinska Eugenika</i> 2.12.5.4. <i>Selektivni pobačaj</i> 2.12.5.5. <i>Neonatalna eutanazija</i> 2.12.6. Opća moralno-etička i bioetička načela prenatalne dijagnostike <p>2.13. Terminalna faza ljudskog života - Utvrđivanje smrti i Biološke oporuke</p> <ul style="list-style-type: none"> 2.13.1. Suvremeni pogled na umiranje iz medicinsko-tehnološke perspektive 2.13.2. Biomedicinske indikacije osoba u terminalnom stadiju <ul style="list-style-type: none"> 2.13.2.1. <i>Biomedicinske indikacije na fizičko-organskoj dimenziji</i> 2.13.2.2. <i>Proživljavanje osoba na području psihološkog nivoa</i> 2.13.2.3. <i>Duhovne potrebe palijativnih bolesnika</i> 2.13.3. Utvrđivanje trenutka smrti i procesa umiranja 2.13.4. Biološke oporuke <p>2.14. Transplantacija organa</p> <ul style="list-style-type: none"> 2.14.1. Povijesni tijek transplantacije 2.14.2. Klasificiranje presađivanja organa 2.14.3. Bioetičke konotacije transplantacije organa 2.14.4. Manipulacije i trgovina ljudskim organima 2.14.5. Zakonsko reguliranje presađivanja organa
--	---

	<p>2.14.6. Biobanke i čuvanje humanog biološkog materijala 2.14.7. Donorska kartica 2.14.8. Stav Katoličke Crkve o transplantaciji organa</p> <p>2.15. Eutanazija</p> <p>2.15.1. Eutanazija: pojam i značenje 2.15.2. Povijest eutanazije 2.15.3. Vrste eutanazije 2.15.4. Pro eutanazijski pokreti 2.15.5. Kontra eutanazijski pokreti 2.15.6. Zakonske regulative eutanazije 2.15.7. Stav Crkve prema eutanaziji</p> <p>2.16. Distanazija</p> <p>2.16.1. Evolucijski prikaz distanazijskog principa „medicinske beskorisnosti“ 2.16.2. Tipologija „medicinske beskorisnosti“ 2.16.3. Moralno-bioetičke konotacije distanazije</p> <p style="padding-left: 2em;">2.16.3.1. <i>Sukob procjene „kliničke kvalitete“ i „svetosti života“</i> 2.16.3.2. <i>Pitanje redovnih i izvanrednih medicinskih sredstava održavanja na životu</i> 2.16.3.3. <i>Ekonomski jednadžbe zdravstvenog menadžmenta na granici utilitarističkog pragmatizma održavanja na životu</i> 2.16.3.4. <i>Bioetički aspekti sudjelovanja terminalnih bolesnika u eksperimentalnim istraživanjima</i></p> <p>2.16.4. Definiranje smjernica za odlučivanje o beskorisnom tretmanu</p> <p style="padding-left: 2em;">2.16.4.1. <i>Kriteriji za primjenu „beskorisnosti tretmana“ iz profesionalnog medicinskog kuta</i> 2.16.4.2. <i>Kriteriji za primjenu „beskorisnosti tretmana“ sa stajališta Crkvenog Učiteljstva</i></p> <p>2.17. Implementacija palijativne skrbi i hospicija u sustav zdravstvene zaštite</p> <p>2.17.1. Hospicij 2.17.2. Palijativno liječenje 2.17.3. Implementacija zakona 2.17.4. Potrebe umirućih bolesnika</p>
Obvezna literatura	ARAMINI, M., <i>Uvod u Bioetiku</i> , KS, Zagreb, 2009.; MATULIĆ, T., <i>Bioetika</i> , GK, Zagreb, 2001.; PAŽIN, I., VULETIĆ, S., Spolnost unutar promišljanja o identitetu kršćanske obitelji. Moralno teološke i pastoralno katehetske odrednice na temelju projekta „Kršćanski identitet i kvaliteta bračnog i obiteljskog života“, u: <i>Crkva u Svijetu</i> 46 (2011.) 1, str. 31.-58.; RADAN, M., RAKOŠEC, Ž., VULETIĆ, S., ŠPERANDA, Ž., Bioetička kompleksnost problematike zamjenskog majčinstva, u: <i>Diacovensia</i> 1 (2015.), str. 35.-70.; TOMAŠEVIĆ, L., <i>Bioetika iz teološke perspektive</i> , Pergamena, Zagreb, 2014.; VALJAN, V., <i>Bioetika</i> , Sarajevo, 2004.; VULETIĆ, S., FILAJDIĆ, Ž., IVANIČIĆEVIĆ, M., Transhumanistička eugenika: Protetička kiborgizacija ljudskog poboljšanja nano-medicinskim zahvatima, u: Steiner, M., Šestak, I. (ur.), <i>Aktualne moralne teme</i> , FTI, Zagreb, 2016., str. 245.-268.; VULETIĆ, S., JELIĆIĆ, A., KARAČIĆ, S., Eugenička alteracija prirodnog nasljeda. Izvornost na udaru rekonstrukcijskih zahvata biomedicinske tehnologije, u: Ballian, D., Hukić, E. (ur.), <i>Integrativna bioetika i prirodno nasljeđe</i> , Bioetičko društvo Bosne i Hercegovine, Sarajevo 2015., str. 101.-119.; VULETIĆ, S., JURANIĆ, B., MIKŠIĆ, Š., RAKOŠEC, Ž., Biomedicinski i moralno-etički aspekti distanazije. U agoniji umiranja pred medicinskom beskorisnošću, u: <i>Diacovensia</i> 22 (2014.) 2, str. 163.-200.; VULETIĆ, S., JURANIĆ, B., MIKŠIĆ, Š., RAKOŠEC, Ž., Palijativna skrb i medicinsko-duhovne potrebe terminalnih bolesnika, u: <i>Bogoslovska Smotra</i> 4 (2014.) 84, str. 881.-906.; VULETIĆ, S., KARAČIĆ, S., PELCIĆ, G., Hetero/autonomija u kontekstu samo/determinizma bioloških oporuka, u: <i>Pravni Vjesnik</i> 34 (2018.) 2., str. 73.-89.; VULETIĆ, S., TANJIĆ, Ž., Embriologija u svjetlu kanonsko-pravno-forenzičke medicine i teološke zaštite nerođenog života, u: Habek, D., Marton, I., Prka, M., Tikvica Luetić, A. i suradnici, <i>Forenzička ginekologija i perinatologija</i> , Medicinska naklada, Zagreb, 2018., str. 242.-262.; VULETIĆ, S., TOMAŠEVIĆ, L., Bio/tehnološka konstrukcija integrativne bioetike, u: VALJAN, V. (ur.), <i>Integrativna bioetika pred izazovima biotehnologije</i> , Bioetičko društvo u BiH, Sarajevo, 2012., str. 45.-69.; VULETIĆ, S., <i>Bioetika</i> , (Scripta ad usum privatum); VULETIĆ, S., Kršćanska koncepcija regulacije bračnih sjedinjenja pod imperativom “odgovornog roditeljstva”, u: <i>Nova Prisutnost</i> 8 (2010.) 3, str. 371.-392.; VULETIĆ, S., Ne/odgovornost za začeti život u liberalnim i proabortivnim sub/kulturalnim društvenim okolnostima, u: <i>Obnovljeni život</i> 66 (2011.) 2, str. 151.-171.; VULETIĆ, S., Pobačajno rješenje neželjene trudnoće, u: Aračić, P., Džinić, I., Hlavaček, B. (ur.), <i>Kršćanski identitet i obitelj</i> , Biblioteka Diacovensia, Đakovo, 2011., str. 217.-257.; VULETIĆ, S., Problem neplodnosti i moralni izazovi biomedicinskih zahvata u ljudsko rađanje, u: <i>Diacovensia</i> 27 (2010.) 3, str. 587.-616.; ŽIVKOVIĆ, I., VULETIĆ, S., <i>Postljednji trenutci prije vječnosti. Teološko-bioetički naglasci shvaćanja smrti i psihološko-duhovne intervencije namijenjene umirućima i ožalošćenima</i> , HANZA media, Printera d.o.o., Sveta Nedjelja, 2016.
Preporučena literatura	ARRAS, J. D., FENTON, E., KUKLA, R. (ur.), <i>The Routledge Companion to Bioethics</i> , Routledge, New York, 2015.; BORSELINO, P., <i>Bioetica tra „moral“ e diritto</i> , Raffaello Cortina Editore, Milano, 2018.; CAHILL, L. S., <i>Theological Bioethics</i> , Georgetown University Press, Washington D.C., 2005.; CHIODI, M., REICHLIN, M., <i>Morale della vita. Bioetica in prospettiva filosofica e teologica</i> , Queriniana, Brescia, 2017.; DI PIETRO, M. L., <i>Bioetica e famiglia</i> , Lateran University Press, Città del Vaticano, 2014.; FISHER, A., <i>Catholic Bioethics for a New Millennium</i> , Cambridge University Press, 2012.; GUINN, D.

	E. (ur.), <i>Handbook of Bioethics and Religion</i> , Oxford University Press, New York, 2006.; KILNER, J. F. i Dr. (ur.), <i>Cutting-Edge Bioethics. A Christian Exploration of Technologies and Trends</i> , William B. Eerdmans Publishing Company, Cambridge, 2002.; RUSSO, G., <i>Bioetica. Manuale per i teologi</i> , Las, Roma, 2005.; SGRECCIA, E., <i>Manuale di Bioetica</i> , (vol. I i II), Vita e Pensiero, Milano, ³ 2003.; SINGER, P. A., VIENS, A. M. (ur.), <i>The Cambridge Textbook of Bioethics</i> , Cambridge University Press, 2008.; STEINBOCK, B. (ur.), <i>The Oxford Handbook of Bioethics</i> , Oxford University Press, 2007.; TALBOT, M., <i>Bioethics. An Introduction</i> , Cambridge University Press, 2012.; TETTAMANZI, D., <i>Nuova Bioetica Cristiana</i> , Piemme, Casale Monferrato, 2000.; UNESCO, <i>Bioethics. Core Curriculum</i> , Paris, 2008.
Oblici provođenja nastave	Predavanja, prikazivanje prikladnih multi medijskih materijala, parlaonične diskusije različitih ideooloških sučeljavanja; primjena različitih metodičkih pristupa poučavanja prema uzoru na: MACER, D. R. J. (ur.), <i>Moral Games for Teaching Bioethics</i> , UNESCO Chair in Bioethics, Haifa, 2008.
Načini provjere znanja i polaganja ispita	Pismeni kolokvij općeg dijela bioetika - esej (zadnji tjedan u ožujku) Pismeni kolokvij kliničke bioetike – prenatalni razvoj (zadnji tjedan u travnju) Završni usmeni ispit preostalog dijela nastavne materije
Jezik poduke i mogućnosti	Hrvatski, talijanski, njemački, engleski.
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe svakog predmeta i/ili modula	Anonimna anketa i analiza ispitnih rezultata.